

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoE/59/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617204430
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4617204430.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpená advokátskou kanceláriou: Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: R. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XXX, o vymoženie sumy 167,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany z 24. augusta 2017 pod č.k. 4Er/282/2017-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora, JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2, 3, § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 4 ods. 1, § 42 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 1 ods. 2, § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj „ZoRK“), § 2 ods. 1, § 73 ods. 3, 4 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona čl. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Exekučným titulom v danej veci bol rozhodcovský rozsudok zo dňa 10.06.2016 sp. zn. SRSAspA 00933/16 Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Asociácii pre arbitráž, so sídlom v Bratislave, Vansovej 2. Bol vydaný na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 403801179 uzatvorenej dňa 08.11.2013 medzi oprávnenu a povinnou ako dlžníkom. Rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 08.11.2013. Podľa jej článku II., všetky spory vzniknuté zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku iným rozhodcom rozhodcovského súdu b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (OSP). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek z nich podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa to za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej zmluvy. Toto ustanovenie sa nepoužilo v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej bola rozhodcovskou zmluvou v súlade s predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Bola uzavretá v

rovnaký deň ako zmluva o úvere a nebola individuálne dojednaná, pričom sa priečila dobrým mravom. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinnou bola len teoretická. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil súd rozhodcovskú zmluvu ako jednostrannú v prospech oprávnenej, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti. Exekučný titul vydaný na základe absolútnej neplatnej rozhodcovskej zmluvy nepovažoval súd za spôsobilý exekučný titul a exekúcia nebola prípustná.

2. Oprávnená napadla uznesenie v zákonnej lehote odvolaním z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnymi skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V prípade konania o sťažnosti navrhol, aby súd prvej inštancie napadnuté uznesenie zmenil a poveril súdneho exekútora. Mala za to, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti. Poukázala na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 ZoRK a uviedla, že súd na správne zistený skutkový stav aplikoval nesprávne právny predpis. Konštatovala, že formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu (v prejednávanej veci rozhodcovský rozsudok) a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Exekučný súd sa v rámci materiálneho prieskumu musel obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Postupom súdu prvej inštancie v predmetnej veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 ZoRK došlo k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Ďalej poukázala na to, že oprávnená s povinnou uzatvorila rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. ZoRK formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch bola rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné, konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Zdôraznila, že povinnej nebola odhatať možnosť obrátiť sa, v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere, na všeobecný súd a v danej veci konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

3. Povinná sa k odvolaniu oprávnenej písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie oprávnenej nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

5. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 28.01.2017, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 60, spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu. Tým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom v Bratislave, Rusovská cesta 15, zo dňa 10.06.2016 sp.zn. SRSAspA 00933/16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2016 a vykonateľnosť dňa 02.01.2017. Podkladom na jeho vydanie bola zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 403801179 zo dňa 08.11.2013. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Zmluvné strany uzavreli dňa 08.11.2013 rozhodcovskú zmluvu k tejto zmluve o úvere. Súdny exekútor žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenu dňa 20.06.2017 na Okresný súd Topoľčany požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej. Spolu so žiadosťou doručil návrh na vykonanie exekúcie, originál exekučného titulu a plnomocenstvo, resp. číslo Spr. pre Advocate, s.r.o., advokátska kancelária a potvrdenie o úhrade súdneho poplatku. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, (1) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. (2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody

7. Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak je exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. V rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 10. 2011 sp.zn. 3Cdo/146/2011 a zo dňa 18. 01. 2012 sp.zn. 6Cdo/143/2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí ako exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

8. Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti, alebo postihuje majetok.

9. Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (§ 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku).

10. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie. Z uvedeného vyplýva, že súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s príslušnými právnymi predpismi je hmotnoprávnym predpokladom vykonania exekúcie.

11. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá a ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Smernica Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľmi a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý správne posúdil zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú. Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci je otázka, či rozhodcovská zmluva k úvere, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je neprijateľnou podmienkou. Podľa dojednanej rozhodcovskej zmluvy, spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na oprávnenej.

Odvolačný súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že o rozhodcovskú zmluvu, ktorá vyžaduje, že spory môžu byť síce riešené aj v súdnom konaní, ide aj vtedy, ak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na oprávnenej, že síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a príslušným súdom Slovenskej republiky, ale ak by podľa tejto rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, odvolávajúci sa na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľov diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardizovanými typmi zmlúv.

14. Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je svojím obsahom najbližšie problémovej rozhodcovskej zmluve. Uvedené ustanovenie sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa a jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. Ak by dodávateľ inicioval konanie na rozhodcovskom súde, je klauzula neprijateľná, ak nie je alternatíva daná pre spotrebiteľa, aby rozhodcovské konanie zastavil, alebo odvrátil. Spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej zmluvy, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle citovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej (typovej, adhéznej) zmluvy. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) a je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky, a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Na individuálne dojednanie je potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v Občianskom zákonníku. Predkladanie rozhodcovských zmlúv spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá rozhodcovského konania a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení ani vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšiu stranu a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú zmluvu.

15. Nepochybne je možné konštatovať, že ide o vopred dodávateľom (oprávnenou) naformulované zmluvné klauzuly vrátane rozhodcovských zmlúv a je zjavné, že spotrebiteľ (povinná) nemohol takúto formulárovú (adhéznú, typovú) zmluvu meniť. Taktiež je nutné konštatovať, že bez podpísania rozhodcovskej zmluvy by nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere. Na strane oprávnenej je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy preukazujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Ak si spotrebiteľ individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednal aj podmienky arbitráže. Z obsahu spisu však takýto záver nie je možné prijať.

16. Odvolačný súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie pokiaľ ide o skutočnosť, že rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci rozhodovať, a to vzhľadom k tomu, že nebola platne a individuálne dojednaná rozhodcovská zmluva, ktorá mala právomoc rozhodcovského súdu podľa tvrdení oprávnenej založiť, a teda právomoc tohto rozhodcovského súdu nebola založená. S poukazom už na vyššie uvedené skutočnosti ide teda o nulitný právny akt, ktorý nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, a to ani z formálnej ani z materiálnej stránky.

17. Na záver odvolačný súd dodáva, že podľa čl. 1 rozhodcovskej zmluvy zo dňa 08-11-2013 sa rozhodcovským súdom rozumel Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761. Vec však prejednal a rozhodol rozhodcovským rozsudkom Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre Arbitráž so sídlom Vansovej 2, Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, Bratislava, IČO: 45 744 971, ktorý na prejednanie veci nebol príslušný ani v prípade, ak by rozhodcovská zmluva nebola absolútne neplatná.

18. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).